

den geliefden leeraar ontmoeten zou, was gaan zingen en daardoor zichzelf had verraden. Misschien is 't wel haar eigen bazunenlied geweest, dat zij zong, en anders was het één der liederen van David.

Over het proces zelf, de terechtstelling, de aanneming van den kleinen Esaias door een „menschlievend” bakker, is zooveel geschreven, dat dit als bekend mag worden verondersteld. Dat die bakker later in goeden doen geraakte is begrijpelijk, waar hij met het kind een volle beurs ontving en de gefortuneerde davidjoristen natuurlijk hem hebben begunstigd. Ook is 't onnoodig lang stil te staan bij haar zoon, die later burgemeester werd. Dat is alles welbekend. Maar vastgesteld moet worden, wat de feiten zijn. Nadat Jan Beukelsz. en Gerrit in den Briel met Kerstmis 1533 hadden gepredikt, is kort daarop Meyndert van Emden verschenen, die juist uit de Amsterdamsche gevangenis was ontsnapt. Hij was een der felste revolutionairen, die op de vergadering te Spaarnadam in De Halve Maan tevergeefs de 31 andere leeraars had opgeroepen om Amsterdam te veroveren. Hij verscheen ten huize van den barbier, d. w. z. chirurgijn Arent of Adriaan Jansz. [de Lint] in de Coppoenstraat ¹⁾ te Brielle en doopte het echtpaar. Dit huis werd de verzamelaarsplaats der nieuwgezinden. Daarna preekte Herk Dirksz. er en doopte hij er o. a. Oede Willemsdr. Blijkens het banvonnis van Cornelis uit den Briel van 17 September 1534 was deze voortvluchtige leeraar reeds viermalen ingedaagd. Derhalve ongeveer Juni is de gemeente vervolgd en uit elkaar gespat.

Man en vrouw vluchtten naar Engeland en vandaar schreef Anneken haar brief aan David Jorisz. Deze is bij Van Braght gedateerd 1538. Evenwel moet het schrijven David hebben bereikt ongeveer 1 Dec. 1536. Want het is de eerste der brieven ²⁾, waarover hij in zijn Disputatie te Straesburch Anno 1538 schreef: „Daerna sint my thoekamen Brieve van einer Frouwen aen my geschreven: in welcken verteeckent vnd angegeven was, dat Ampt welcke ick voeren solde”. Wordt daarin door hem erkend, welke buitengewone invloed door Anneken op zijn roeping tot profeet is uitgeoefend — als het ware de uiterlijke roeping, die aan de innerlijke roeping voorafgegaan is: het visioen, dat hij in Dec.

1) Tegenwoordig: de Voorstraat van de Markt af tot de Asylstraat of Driebelenslop.

2) Dr. A. van der Linde, David Joris, Bibliografie, 1867.